

'We moet nu iets fundamenteels rechtzetten - in gesprek mét Groningers'

Nú is het moment dat het Rijk en Groningen concrete afspraken voor de problemen van vandaag en de toekomst van Groningen te maken. Afspraken over herstel en versterking en afspraken over nieuw perspectief voor Groningen. Precies zoals de enquêtecommissie aanbeveelt, om de 'ereschuld' aan Groningen in te lossen.

Die boodschap heeft een delegatie van Groningse bestuurders maandag in Den Haag duidelijk gemaakt. Zij presenteerden wat nodig is om te herstellen wat er tijdens de gaswinning in Groningen is misgegaan. Daarbij gaat het allereerst om een betere aanpak van schadeherstel en versterking en om herstel van gelijke kansen voor Groningers. Het pamflet dat de maatschappelijke organisaties in Groningen hebben opgesteld, vormt daarvoor het vertrekpunt.

'Het moet vanaf nu volledig anders', zei René Paas, commissaris van de Koning in Groningen. 'Ik hoop dat het rapport van de Parlementaire enquêtecommissie ertoe bijdraagt dat onze inwoners het respect krijgen dat ze verdienen. Dat ze centraal komen te staan bij schadeherstel en versterking. Dat ze worden bevrijd uit een bureaucratisch doolhof. Dat ze gecompenseerd worden voor het leed dat hen is aangedaan. En dat zij en hun kinderen, de Groningers van de toekomst, kansen krijgen om te leven in een provincie die voluit meedeelt in de welvaart die gaswinning Nederland heeft opgeleverd.'

Samen met Groningers

René Paas, de commissaris van de Koning, Koen Schuiling, de burgemeester van Groningen en Johan Remkes, de voorzitter van het Nationaal Programma Groningen, vertelden in Den Haag wat in hun ogen een geloofwaardig antwoord van de Staat zou zijn op het keiharde rapport van de Parlementaire enquêtecommissie. In het spoor van de commissie bepleiten zij een radicaal andere benadering van schadeherstel en versterking. Centraal moet staan dat mensen worden geholpen en gecompenseerd voor leed dat hen is aangedaan. Dat vergt dat de mensen die betaald worden om hen te helpen, de opdracht, de middelen en de bevoegdheden krijgen om problemen in overleg met bewoners op te lossen. Los het op en leg het later uit. Daarnaast is nodig dat de staat investeert in de Groningers van de toekomst. De maatregelen die daarvoor nodig zijn, moeten deel gaan uitmaken van de maatschappelijke en politieke discussie over een passende reactie van het Rijk op de uitkomsten van de parlementaire enquête.

Daaruit blijkt het grote belang van de aanbeveling die de enquêtecommissie ook doet: de uitnodiging aan Groningers om in gesprek samen te bepalen wat er nodig is om problemen op te lossen en te bouwen aan de toekomst. 'Wij doen geen kant-en-klaar voorstel. Zeker als het gaat om het toekomstperspectief, is essentieel dat Groningers zelf richting geven aan de vormgeving van hun provincie. Daarin moeten, precies zoals de enquêtecommissie aanbeveelt, Groningers, organisaties, kennisinstellingen, bedrijven en de colleges en volksvertegenwoordigers in Groningen een stem hebben', aldus Paas.

Schadeherstel, versterken en perspectief

'We stellen boven alles voor schadeherstel en versterking nu eindelijk goed op te lossen. Aangevuld met concrete maatregelen waar Groningers wat aan hebben', zegt Koen Schuiling: 'Het werken aan de leefbaarheid en voorzieningen in wijken en dorpen, investeren in de (mentale) gezondheid van Groningers, het werken aan een kansrijke toekomst van kinderen in het aardbevingsgebied, het aanpakken van energiearmoede en het gasloos maken van Groningen, zijn zaken die we snel moeten oppakken.' Want de kinderen van onze inwoners moeten hier een toekomst hebben. Om te werken, te wonen en te leven. In Groningen zijn investeringen nodig op het gebied van bereikbaarheid, energietransitie, goede gezondheidszorg en de toekomst van het landelijk gebied. Groningen biedt

enorme mogelijkheden. Maar vooral: na de enorme opbrengsten, waarvoor Groningen weinig terugkreeg, hebben Groningers er recht op dat de overheid investeert in hun toekomst.'

Rapport parlementaire enquêtecommissie aardgaswinning Groningen

Zestig jaar gaswinning in Groningen heeft Nederland grote economische voorspoed gebracht. De 'aardgasbaten' uit Gronings gas bedroegen 363 miljard euro. Minder dan 1% van de investeringen die daarvan betaald werden, landden in Groningen. Ondertussen is het leven, het welzijn en de woonomgeving van tienduizenden Groningers ernstig geweld aangedaan. Dat is niet alleen het gevolg van de gaswinning zelf, maar komt ook door de manier waarop de (rijks)overheid hiermee is omgegaan. Het rapport van de parlementaire enquêtecommissie Groningen laat dit scherp zien. Groningen voelde zich niet alleen een wingewest, maar was een wingewest.